

Markaðir fyrir losun og bindingu kolefnis

Daði Már Kristófersson
Hagfræðistofnun Háskóla Íslands

Yfirlit

- Tæknilegir möguleikar á bindingu í skógrækt
- Kostnaður við skógrækt
- Tekjur af skógrækt
- Kostnaður bindingar með skógrækt
- Samanburður við aðra bindingarkosti

Tæknilegir möguleikar í bindingu með skógrækt

- Samkvæmt Kyoto bókhaldi binda skógar **að meðaltali** 4,4 tonn CO₂ jafngildi á ha
  - raunbinding sennilega meiri
  - binding er ekki línuleg
- Núverandi skógrækt um 1600 ha/ári
  - Markmiðið að skógþekja sé 5% af láglandi (215.000 ha)
- Vandræðalaust að a.m.k. tvöfalda
  - Nóg framboð á landi
- Vel hægt að ná 400 þús tonn CO₂ á ári 2020

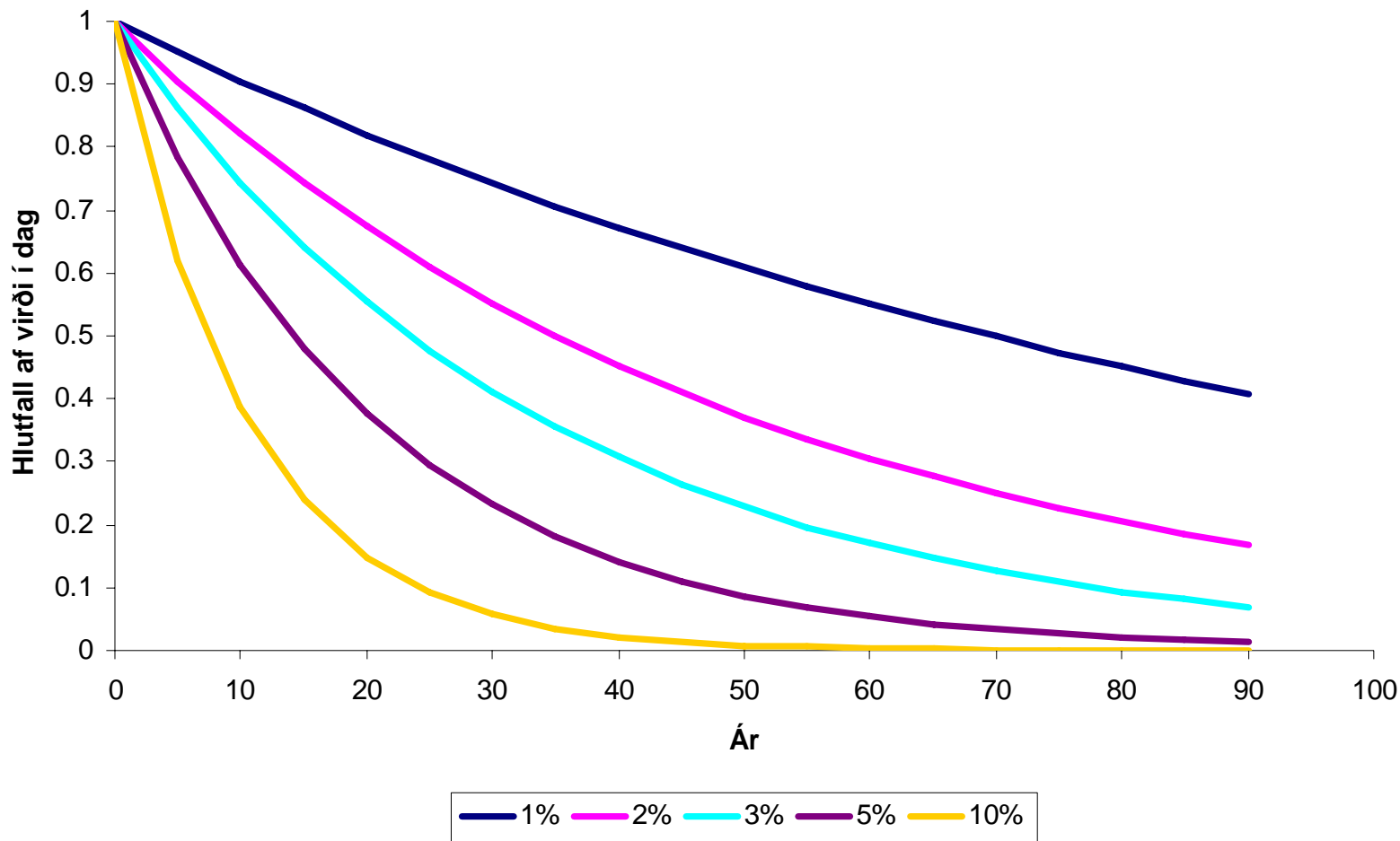
Arðsemi skógræktar

- Mikill munur á tímasetningu tekna og gjalda
  - kostnaður í upphafi tekjur í lok
- Nauðsynlegt að núvirða

$$\text{Núvirði} = \frac{(\text{virði í framtíð})}{(1+r)^t}$$

- þar sem r er ávöxtunarkrafa og t fjöldi tímabila fram að greiðslu

Núvirði sem fall af tíma og ávöxtunarkröfu

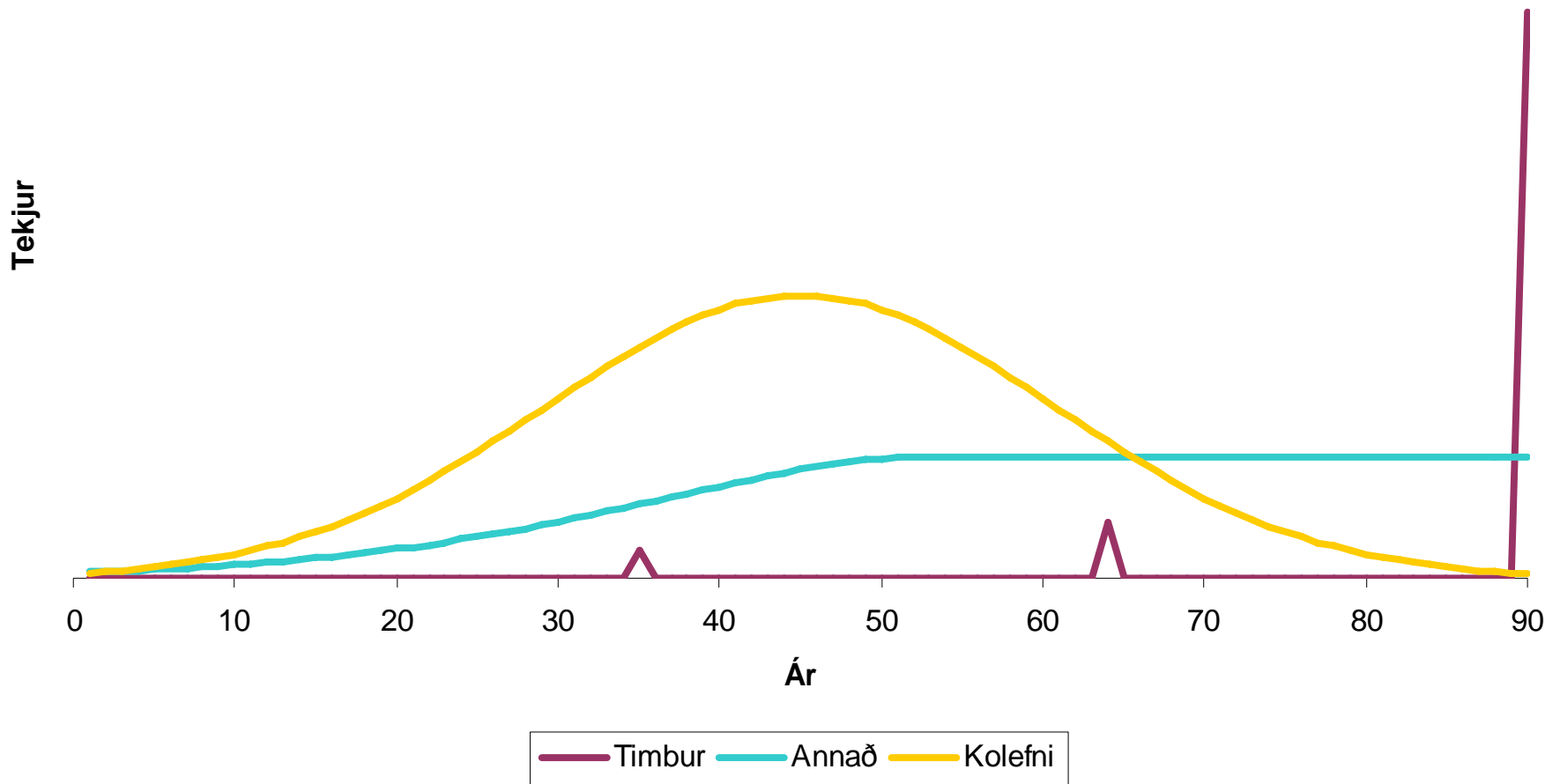
Kostnaður við skógrækt

- Miðað við nytjaskógrækt
- Kostnaður við
  - Í upphafi: Girðingar, jarðvinnslu og nýgróðursetningu
  - 2 grisjanir: vinna (ár 30 og 60)
  - Lokahögg (ár 90)

Tekjur

- Timbur
  - gefur um 1% innri ávöxtun verkefna
- Kolefni
  - Ekkert verð - matsstærð
- Önnur not af skógrækt:
útvíst/tilvíst/annað
  - mjög breytilegt eftir aldri, staðsetningu og gerð skóga
- **Ekki er hægt að hámarka alla þessa tekjupætti samtímis!**

Mismunandi tekjur

Álitamál

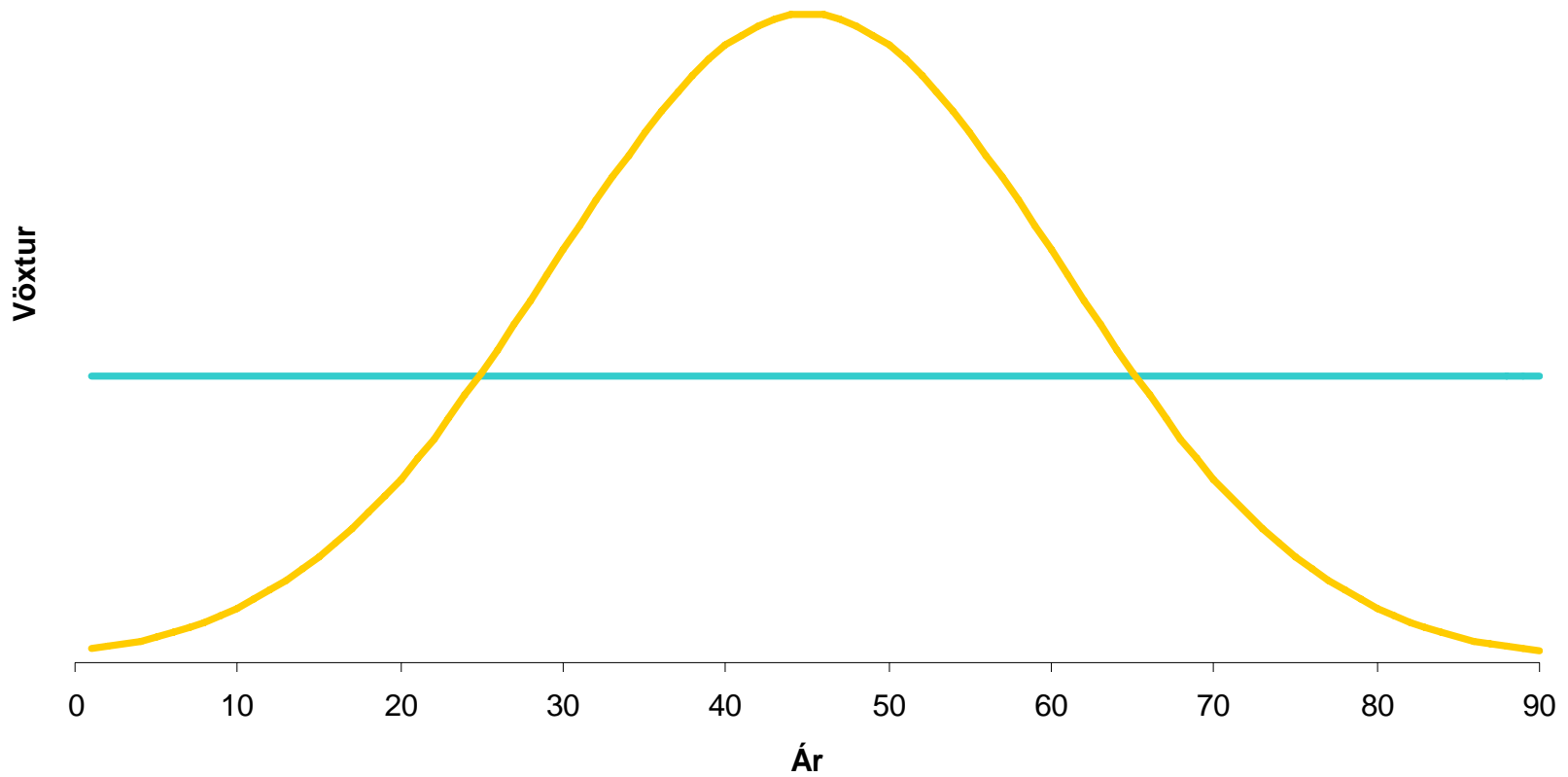
- Núverandi skógrækt er styrkt án tillits til kolefnisbindingar
  - þýðir það að ríkið telji aðrar tekjur af skógrækt réttlæta kostnaðinn?
- Tímasetning tekna hefur úrslitaáhrif á núviðri
  - á að miða við raunbindingu eða skráða bindingu?

Kostnaður við að flýta verkefnum

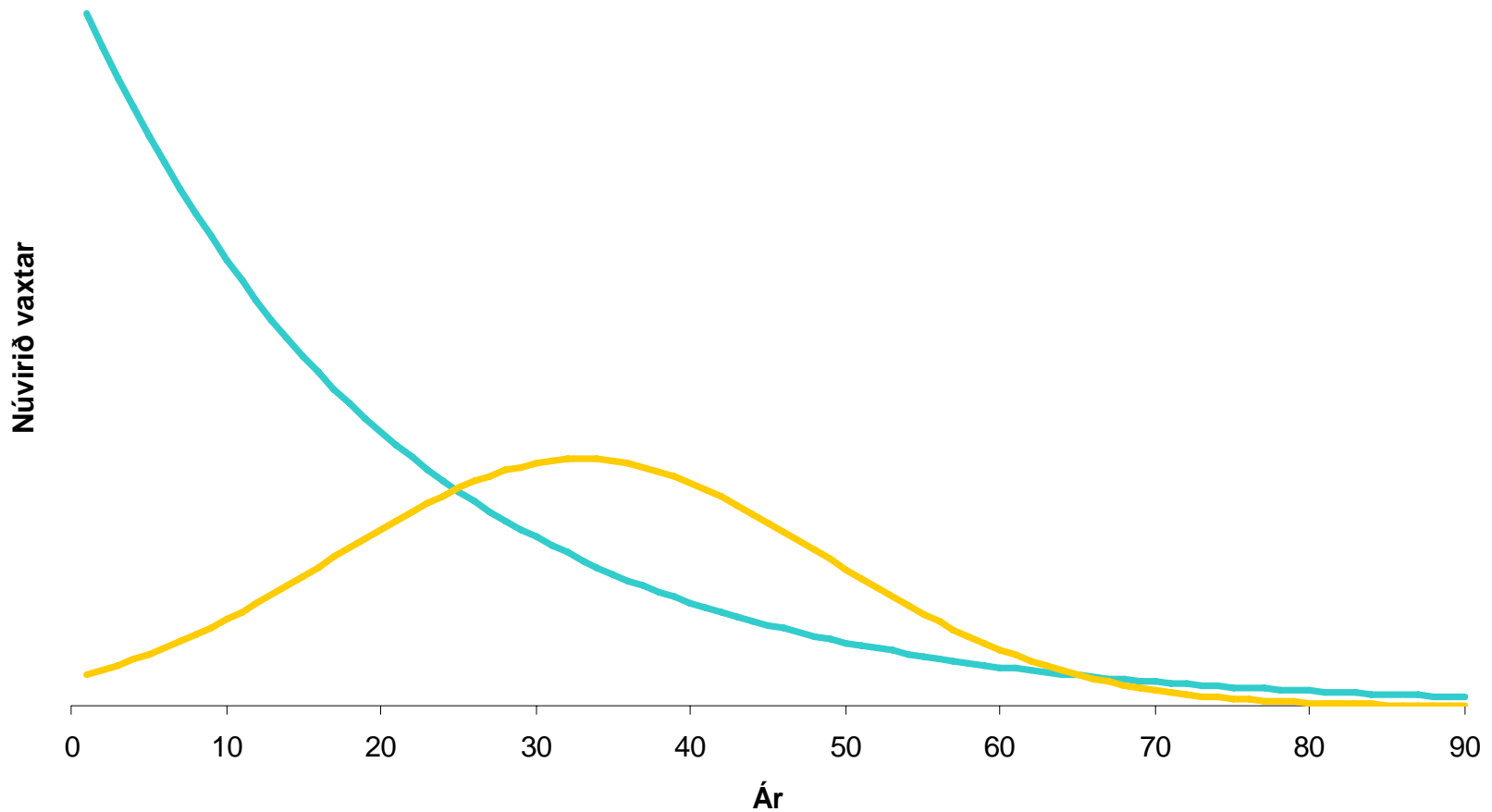
- Ef núverandi verkefni arðbær er eini kostnaður ríkisins vegna aukins aðgerðahraða fjármagnskostnaður
- Hlutfallsleg kostnaðaraukning er þá:

$$\frac{\Delta HK}{HK(C, \theta, \rho)} = \left((\theta^1 - \theta) + \theta e^{-\rho/\theta} - \theta^1 e^{-\rho/\theta^1} \right) \left(\theta - \theta e^{-\rho/\theta} \right)^{-1}$$

Raunbinding vs skráð binding

Að núvirði

Dæmi um útreikninga

- Stofnkostnaður 240 þús ha⁻¹
- Timbur að 1% innri ávöxtun
- Annar arður breytilegur
  - 0 til 800 þús kr ha⁻¹ að hámarki
- Reiknivextir 5%

Kostnaður

	<i>Annar arður - hámark</i>			
	0	100	500	800
Heildarkostnaður				
Raunbinding	4.309	3.796	1.746	208
Línuleg binding	2.864	2.523	1.161	139
Einungis fjármagnskostnaður				
Raunbinding	2.542	2.240	1.030	123
Línuleg binding	1.690	1.489	685	82

Kostnaður við aðra bindingu

- Landgræðsla
  - Miklir möguleikar
  - Vandamál með magn og tímaferil bindingar
    - 2.75 tonn ha⁻¹ í 60 ár eða 30 ár?
    - Línulegt eða ólínulegt bindingarferli?
  - Einnig annar (bætt ásýnd lands...)
- Endurheimt votlendis
  - Miklir möguleikar en ekki viðurkennt í núverandi samningi
  - Óvíst um kostnað því greiða verur fyrir land
    - Ekki landbætur

Landgræðsla - kostnaður

<i>Tímalengd bindingar</i>		
	60	30
Heildarkostnaður		
Ólínuleg binding	1.977	4.431
Línuleg binding	1.335	1.644
Einungis fjármagnskostnaður		
Ólínuleg binding	1.523	3.412
Línuleg binding	1.028	1.266

Endurheimt votlendis

	<i>Lengd verkefnis</i>		
	<i>12</i>	<i>50</i>	<i>Að eilífu</i>
Beinn kostnaður	370	180	160
Endurgröftur	710	54	0
Heildarkostnaður 1	1080	234	160
Töpuð beit	2300	1100	1000
Heildarkostnaður 2	2670	1280	1160
Greitt að fullu fyrir land			3750
Heildarkostnaður 3			3910

Kostnaður – samantekt

- Svipaður kostnaður
endurheimt votlendis, landgræðsla, skógrækt
< €15
- Möguleikar til að nýta sem bindingarleið
gagnvart Kyoto
skógrækt nær en landgræðsla miklu nær en
endurheimt votlendis

Aðkallandi spurningar

- Hver á kolefnið?
- Hvernig ber að tryggja að þjóðhagslega hagkvæm skógrækt fari fram?
- Hve umfangsmikill er annar arður af skógrækt?
- Ætti að stunda skógrækt sem hámarkar heildararð?
- Hvernig eru slíkir skógar?

Endir